

“Els municipis s’han d’implicar al màxim per a millorar la recollida selectiva”

ENTREVISTA A

Joan Alginet president del Copate

Terres de l'Ebre Ò. Meseguer

Pregunta: Un cop desplegat completament el nou contracte de gestió de residus al Baix Ebre i al Montsià, quina valoració en fa i quines perspectives s'obren?

Resposta: Estem parlant d'un contracte de més de 10 milions d'euros que suposa un abans i un després en el model de gestió de residus perquè per primera vegada s'harmonitzen en un únic contracte els dos àmbits preexistents, Baix Ebre i Montsià. Això suposa millorar en eficiència i millorar el servei, amb un mateix sistema de recollida a les dos comarques. Avui un mateix camió pot recollir un contenidor soterrat a l'Ametlla i a Alcanar. I disposem de la maquinària més òptima per a fer les recollides, amb camions que fan el rentatge automàtic dels contenidors soterrats i una logística que està donant molts bons resultats.

P: Com s'incentiva l'eficiència en la recollida selectiva?

R: És la primera vegada que s'inclou en un contracte un retorn a l'eficiència, per a aquells municipis que fan una millor recollida selectiva. És un primer pas per a estimular que es faci la selectiva de manera correcta i tenim encara un paper important en este sentit.

P: Quin és este recorregut?

R: És important que els municipis entenguin que si s'impliquen a conscienciar la ciutadania i a buscar els millors mecanismes, hi ha una qüestió no només ambiental sinó també econòmica, ja que si reduïxen el cost dels residus que es porten a l'abocador, hi ha un estalvi. Tenim l'exemple de Paüls o Benifallet, que han optat pel porta a porta, o d'Alcanar, que ha substituït tots els contenidors verds de resta d'Alcanar Platja i altres urbanitzacions per illes de contenidors per a reciclar.

P: El porta a porta és una solució per a qualsevol tipus de municipi?

R: Assocïem el porta a porta a pobles menuts, però no ha de ser pas

així. Hi ha municipis del nostre àmbit que s'estan plantejant fer un porta a porta al seu nucli antic o a zones disseminades. L'objectiu és que els municipis identifiquen cada vegada més on fallen i quins són els residus que generen i cada vegada disposen de més informació, per a buscar solucions per a donar als residus una tractabilitat millor que permeti tant la reutilització com la reducció del cost.

P: Com valora les xifres de recollida selectiva al territori?

R: Dels 24 municipis del Baix Ebre i Montsià, 20 estan per damunt de la mitjana catalana en taxa bruta de recollida selectiva i quatre per sota, dels quals dos, Deltebre i Tortosa, no són de l'àmbit Copate en el servei de recollida. Estem en la línia correcta però hem de seguir treballant. I els municipis han de ser conscients també que els costos del tractament [fonamentalment de la fracció resta] cada vegada seran superiors, i no només pel cost del mateix servei sinó perquè l'Agència de Residus de Catalunya hi aplica un cànon que gradualment anirà pujant. És una directiva europea. De fet, paguem més del cànon que del mateix tractament. Però este és just l'objectiu: posar un cànon molt alt perquè cada vegada siguem capaços de millorar la taxa de recollida selectiva, i això permet premiar els municipis, i per extensió els ciutadans, que fan les coses correctament. Els països del nord d'Europa tenen una taxa de recollida que pot ser el doble o el triple que la nostra, però alhora tenen mecanismes de bonificació per al ciutadà que recicla bé.

P: I estes bonificacions directes al ciutadà, que ara aquí no existixen, com es poden vehicular?

R: Han de ser bonificacions que motiven el ciutadà a reciclar. Este serà el model de la taxa de residus als nostres pobles. Ho haurà de desenvolupar cada municipi via ordenances fiscals. La idea és que l'increment continuat del cànon de residus comporte una oportunitat. Hauria de ser per un compromís ambiental, pe-



Imatge de Joan Alginet, president del Copate des del setembre del 2019. / CEDIDA

rò a més a més perquè les despeses de la recollida de residus són molt importants en els pressupostos municipals. I el Copate té les persones i les eines adients per a fer l'acompanyament, millorar les dades i propiciar un canvi de mentalitat.

P: Quin augment de despesa hauran d'afrontar l'any que ve els municipis consorciats?

R: Hem incrementat un 13% el cost del tractament dels residus. Un 11% va fixat pel cànon de residus que paguem a l'Agència de Residus de Catalunya, que s'incrementa 6 euros per tona anuals, i un 2% perquè mentrestant no s'acabe de tramitar l'ampliació de l'abocador del Mas de Barberans, haurem de portar un 25% de la fracció resta a l'abocador de Tivissa, la qual cosa comporta uns costos addicionals de transport. Si apliqués estos increments, ho notaran molt menys els municipis que han fet bé la feina amb la selectiva.

P: És viable a mitjà o llarg termini una fusió o encaix del Copate amb el consorci que opera a la Ribera i a la Terra Alta i que duu la resta a Tivissa?

R: Cadascú per la seua banda té ja una dinàmica de treball conjunt. El que sí que està fent el Copate és assessorar de forma col·laborativa el consorci de la Ribera i la Terra Alta i obrir-los la porta perquè es puguin reforçar tècnicament. Jo crec que el

nostre model podria encaixar a la Ribera i a la Terra Alta, però en tot cas, com a opció estratègica, plantejar un model Terres de l'Ebre hauria de requerir un temps de debat.

P: Tortosa i Deltebre fan la recollida per lliure? Què en pensa?

R: Deltebre i Tortosa van prendre una decisió sobirana i respectable. Continuen vinculats al Copate pel que fa al tractament, tant a la planta de transferència d'envasos i resta com a l'abocador. Pel que fa a la recollida, van preferir fer un treball diferent. La valoració dels seus serveis,

no em correspon a mi fer-la, però amb les dades a la mà, Tortosa i Deltebre són els últims de la llista pel que fa a les dades de recollida selectiva, si bé han emprès un camí en què potser no es poden veure els resultats de forma imminent. Jo el que puc dir és que en aspectes de gestió pública tan importants com la recollida de residus, la unió fa la força i amb economies d'escala, els resultats són evidents. L'experiència ens demostra que la majoria de serveis d'esta magnitud o es fan via consells comarcals o via consorci com el Copate a tot Catalunya.

P: El nou contracte també inclou clàusules socials.

R: Permeten que col·lectius socials desfavorits puguin fer determinats serveis. Per exemple, la UTE està fent la reparació dels contenidors o cobrint serveis de les deixalleries a través d'entitats socials. El repte és no deslligar els objectius ambientals dels socials, perquè el compromís amb l'entorn implica un compromís amb les persones.

P: Està garantit el finançament de la lluita contra la mosca i el mosquit per als propers anys?

R: Acabem de tancar un acord amb la Generalitat per a quatre anys, que cobreix el 50%. És el que sempre havíem reclamat i és una notícia que valoro molt positivament

DESTACAT

L'Aldea estudia una millora de la recollida als polígons

■ L'Ajuntament de l'Aldea farà un estudi a les empreses dels polígons Catalunya Sud i Estació de Mercaderies amb l'objectiu, a partir de les necessitats detectades, de fomentar accions més sostenibles per part de les empreses que s'hi ubiquen i reduir dràsticament la generació de residus resta. L'Ajuntament oferirà una recollida més personalitzada i selectiva, per a propiciar considerablement l'increment de la taxa de recollida selectiva.